

Mikkelin strategia

**Valtuuston strategiaseminaari
26.1.2026**

Ohjelma

Tervetuloa valtuustoseminaariin

12.00 Avaus valtuuston puheenjohtaja Oskari Valtola
Sanna Lehtonen, Kuntaliitto pohjustaa kuntataloudesta
MDI pohjustuspuheenvuoro materiaalin perusteella.

Strategian hahmotelman esittelyä.

Yhteinen keskustelu ja työstö

Tauko

Strategian teemojen syventäminen

Vinkit ja toiveet valmisteluun

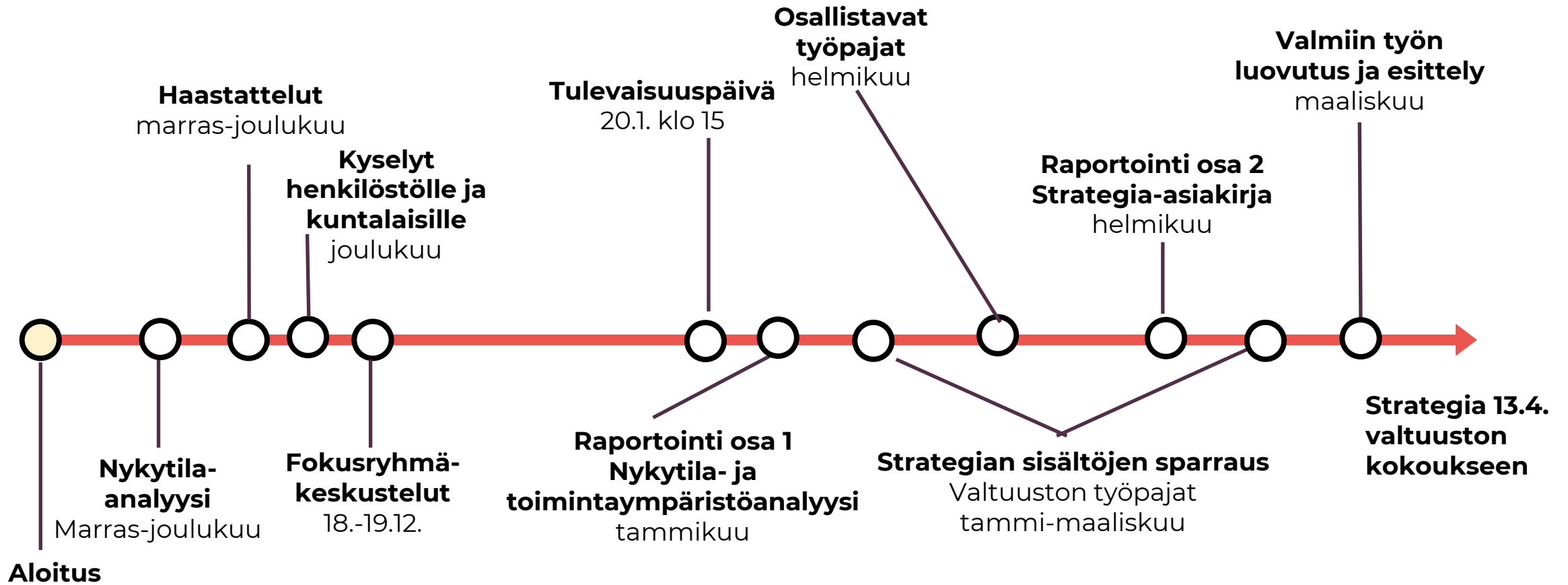
työpaja päättyy viimeistään 16.00

Työstöalustana screenio

- » Työstö osoitteessa
 - <https://mdi.screen.io/mikkeli2030>
- » Voit käyttää screeniota puhelimella, pädillä tai koneella
- » Tähdellä tykätään ja puhekuplalla kommentoidaan
- » Huom. tietoa jäsennetään ja analysoidaan ChatGPT 5.2.:n avulla

Strategiaprosessin vaiheet

Valmistelevat kokoukset ja työn ohjaus koko prosessin ajan

TTK

- Työpaikkojen luominen
- Talouden tasapaino
- Kumppanuus (toimintatapojen jatkuva kehittäminen)

Mitkä trendit vaikuttavat tällä kaikkiin kuntiin?

Nousussa:

- » **Varautumisen, valmiuden ja turvallisuuden** teema – turvallisuus ja toimintavarmuus vaikuttaa kaikkeen toimintaan.
- » **Vihreä/puhdas siirtymä**, energiatuotanto (tuulivoima, aurinko, vety) ja investoinnit – nyt tehdään päätöksiä miljardeista, mikä on vastaanottavaisuus ja kipinätekijät näiden suhteen?
- » **Kansainvälistyminen**. Mikä on kansainvälisen työvoiman veto- ja pitovoima? Kansainvälinen muutto on ainoa väestökehityksen osatekijä, jolla voidaan muuttaa väestökasvun suunta – jos niin halutaan.

Pysymässä:

- » Väestörakenteen muutokset ja niiden paineet palveluille, **harmaa siirtymä** ja syntyvyyden romahdus. (huom. Investoinneilla lisääaikaa väestökatoon)
- » Elinvoiman rakenteelliset tekijät, erityisesti **saavutettavuus sekä osaamisen ja koulutuksen rakenteet**. ammatilliset oppilaitokset keskeisessä roolissa, miten vahvistetaan yritysten ja oppilaitosten käytännönläheistä yhteistyötä?
- » Elinkeinoelämän monipuolistaminen ja resilienssi. Edelleen: miten löydetään **kasvuhaluukkaat** yritykset?

Mitkä trendit vaikuttavat kaikkiin kuntiin

Jokerikortit:

- » **tekoäly, robotisaatio, digitalisaatio, työn muutokset:** vaikuttaa kaikkeen työhön ja palveluihin, mitkä ovat sen vaikutukset omaan alueeseen?
- » **Monipaikkaisuus**, valkokaulustyöläiset voivat valita paikkaansa vapaasti, kasvukaudella metropolialue laajenee
- » **Kulttuuri ja elämykset**, merkittävä pehmeä vetovoimatekijä – tarvitaan sekä suurempia tapahtumia että pienimuotoista kuplintaa (3. ja 4. sektori)

Hallinnolliset muutokset:

- » **Hyvinvointialueiden** rajapinnat, kunnat edistävät terveyttä ja hyvinvointia
- » Käynnistyneet **työllisyysalueet**, E:tä isommaksi, räätälöidympää työllisyyspalvelua.
- » ELYistä tuli **elinvoimakeskuksia**, valtakunnallinen lupa- ja valvontavirasto, LVV käynnistyi – mikä muuttuu valtion ja kuntien välisessä keskustelussa?

Kehittyvän kaupungin kehikko

01 Elin- voimaisuus

- Kasvun osatekijät
- Perusta ja alusta
- Sisäinen ja ulkoinen

02 Veto- voimaisuus ja WAU-tekijät

- Muutto-, veto- ja paikkavetovoima
- Erottautuminen (WAU)
- Tarinat

03 Pito- voimaisuus

- Kokemukset
- Tyytyväisyys ja viihtyvyys
- Hyvinvointi, arki

04 Kipinätekijät

- Yhteinen tekeminen
- Tulevaisuususkko, tahto
- Tunne

05 Kiertovoimaisuus

- Ihmisten kierto: aivokiertäjät, siirtoaktivistit, alumnikehittäjät
- Luonto ja ympäristö: kestävä kehitys, luonnon monimuotoisuus, hiilineutraalisuus

Mitä mahdollisuuksia kunnilla itsellään on taloutensa kestävyys turvaamiseksi?

Kuntarakenne

Palveluverkko

Yhteistyö

Konserni

Omistukset

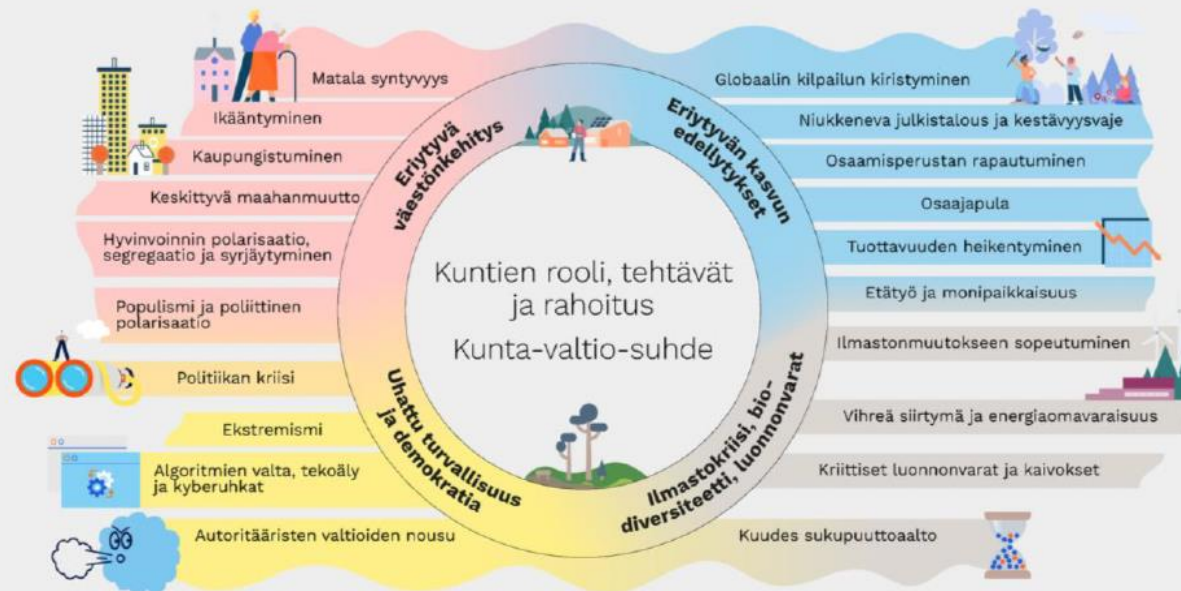
Hankinnat

Uusi ajattelu

Uudet toimintatavat

Uudet teknologiat

Kuntien toimintaympäristöä haastavat muutosilmiöt

Tehdä vähemmän

Skaalata (alas)

Seinistä sisältöihin

Velkajarru

Uudet tulolähteet

Tuottavuus

Tiedolla johtaminen

Elinvoiman
edellytyksistä
huolehtiminen

Mikkelin erityiskysymykset: Nato HVA investoinnit

Keskeisimmät toimintaympäristön muutokset

1. Väestörakenne ja ikääntyminen

- » Väestö vähenee ja ikärakenne vanhenee, mikä kasvattaa palvelu- ja talouspaineita.
- » Lapsimäärän lasku vaikuttaa valtionosuuksiin, kouluihin ja palveluverkkoon.
- » Tarve hallitulle, älykkäälle sopeutumiselle väestön vähenemiseen.

2. Hyvinvointi ja osallisuus

- » Lasten ja nuorten pahoinvointi, mielenterveyshaasteet ja eriytyminen kasvussa.
- » Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja kotona asumisen turvaaminen korostuu.

3. Koulutus, osaaminen ja oppimispolut

- » Perusopetuksen laatu ja koulutuspolun jatkuvuus ovat keskeisiä vetovoimatekijöitä
- » Korkeakoulujen (Xamk, LUT, yliopistokeskus) rooli kasvaa elinvoiman alustana.

- » Etäopiskelu heikentää opiskelijoiden kiinnittymistä paikkakuntaan.

4. Työllisyys, yritykset ja elinkeinot

- » Vihreä siirtymä, datakeskusinvestoinnit ja uusiutuva energia luovat uusia kasvualustoja
- » Työpaikkakehitys heikko ja suurten työnantajien roolit muuttuneet.
- » Aloittaneiden yritysten määrä laskussa, yritys rakenne pienyritysvaltainen.

5. Kaupungin talous

- » Talouden niukka liikkumavara korostaa investointien priorisointia ja kiinteistökannan tehokasta käyttöä.
- » Valtionosuustaso on alhainen ja verotulojen kasvu hidasta, mikä lisää talouden epävarmuutta ja paineita tasapainottamistoimille.

Keskeisimmät toimintaympäristön muutokset

6. Asuminen, mökkeily ja monipaikkaisuus

- » Vahva vapaa-ajan asumisen keskittymä.
- » Vapaa-ajan asuminen tukee entisten kuntakeskusten elinvoimaa.
- » Kohtuuhintainen asuminen kilpailuetuna.

7. Elinvoima, matkailu ja kaupunkikehitys

- » Satamalahden ja veturitallien kehittäminen strategisia kärkihankkeita.
- » Luonto-, pyörä- ja kulttuurimatkailu kasvavia mahdollisuuksia.
- » Keskustan vetovoima, kulttuuri-investoinnit ja tapahtumat keskeisiä elinvoiman ajureita.

8. Kokonaisturvallisuus ja varautuminen

- » Huoltovarmuus, kriittinen infrastruktuuri ja palvelujen jatkuvuus nousevat keskiöön.
- » Puhdas vesi ja vesihuolto strategisia kysymyksiä (Saimaan ja pohjavesien merkitys).

- » Nato-läsnäolo lisää turvallisuusroolia ja korostaa varautumisen tarvetta.

9. Kansainvälisyys ja maahanmuutto

- » Maahanmuuton merkitys väestökehityksen tasapainottajana kasvaa.
- » Kansainvälisten opiskelijoiden ja osaajien kiinnittyminen on edelleen heikkoa.
- » Nato-alaesikunta lisää näkyvyyttä ja uusia mahdollisuuksia, mutta edellyttää varautumista.
- » Kielitaidon ja kotoutumisen vahvistaminen läpi koulutusjärjestelmän.

Keskeiset valmistelua ohjaavat ajatukset

- » **Strategia on johtamisen työkalu:** se ohjaa arjen tekemistä, tekee valinnat näkyviksi ja kytkeytyy suoraan talouteen; seuranta rakennetaan tavoitteisiin sidotuilla, muutamilla hyvin valituilla mittareilla.
- » **Elinvoima ykköskärjeksi:** yritysten toimintaedellytyksiä vahvistetaan ja elinvoiman ja verokertymän kytkeä tehdään strategiassa selkeäksi.
- » **Talous tarkkailussa:** strategiassa linjataan toimintamalli ja priorisoinnit tilanteeseen, jossa talous jatkaa heikkenemistään (mitä suojellaan, mitä sopeutetaan, mihin panostetaan).
- » **Älykäs sopeutuminen ja sosiaalinen kestävyys:** kunnan tulee olla ketterä ja reagoiva, ja vaikeatkin talouspäätökset tehdään läpinäkyvästi arvovalinnat tunnistaen ja perustellen. Sosiaalisessa kestävydessä osallistaminen strategiaprosessiin on hyvin tärkeä.
- » **Alueellinen elinvoima ja osallisuus:** keskustan ja pitäjien erilaisuus huomioidaan; aluejohtokunnat otetaan mukaan ja Mikkelin keskustajaman roolia vahvistetaan maakunnassa ja laajemmin.
- » **Pitovoima rakentuu koulutuspolusta, nuorista ja turvallisuudesta:** koulutusketju varhaiskasvatuksesta korkeakouluihin pitää olla laadukas, ”nuorten unelmakaupunki” ja turvallisuus nostetaan selkeiksi strategisiksi painotuksiksi.
- » **Strategiset panostukset ja kyvykkyydet kuntoon:** isoille investoinneille tarvitaan strateginen selkänoja; kehitysalustat arvioidaan (karsitaan/uutta tilalle), ja henkilöstö (huomioiden eläköityminen, osaajien tarve, työnantajakuva) otetaan huomioon strategiassa.

Useasta tuutista kuultua

Mikkelin vahvin perusta on sujuva arki, turvallisuus ja luonto – mutta sitä pitää tuotteistaa vetovoimaksi

- » Vilpittömiä kehuja (ja sitä enemmän mitä tuoreemmilla silmillä niitä katsotaan) saavat Saimaa/luonto, turvallisuus/rauhallisuus, lyhyet etäisyydet, toimivat peruspalvelut ja keskustan kehittyminen ovat selkeät vahvuudet.
- » Strategiaviestinä: vahvuudet pitää kääntää **profiloinniksi + konkreettisiksi teoiksi**, jossa näitä vahvuuksia hyödynnetään vielä paremmin

Väestökehitys perustavana kysymyksenä

- » Väestön väheneminen ja ikääntyminen on haaste, joka vaikuttaa palveluverkkoon, talouteen, työvoimaan ja pitovoimaan.
- » Mikkelissä tarvitaan **älykästä sopeutumista/kehittämistä** ja **samalla kasvattaa pitovoimaa** -> keskittyminen tiettyihin "kuumiin pisteisiin"
- » **Keskusta-pitäjät** ja alueellisen erilaisuuden tunnistaminen (arjen erot, palvelut, liikkuminen). Vanhojen kuntakeskusten kehittämiseen ollaan varsin tyytyväisiä, miten on tulevaisuudessa?

Elinvoimaa työpaikkojen kautta, arjen toimivuus ratkaisee

- » **Työpaikkojen luominen** ja **yrittäjien kasvun tukeminen** sekä investointien tukeminen tulee olla strategian ytimessä (aktiivinen yrityshankinta, sujuvat prosessit, investointimyönteisyys).
- » **Löytyykö työpaikkoihin tekijöitä?** Kohtaanto-ongelma on jo nyt, entä jos talous lähtee vielä vahvempaan kasvuun?
- » Samalla viesti on, että elinvoima ei ole vain yrityspalvelua: se kytkeytyy asumiseen, palveluihin, vapaa-aikaan ja yhteisöön.

Arjen hinta ja asuntopolitiikka mietityttää

- » Mikkelistä **löytyy kohtuuhintaisesti asuntoja**, mutta **eläminen on kallista** (tai miellitään kalliiksi) verrattuna muihin kaupunkeihin (korkea veroprosentti ja arjen kustannustaso, kuten vuokrat, vesimaksut, sähkönsiirto jne.)
- » Vapaa-ajan asumisen omistajuuden murros, onko liian hankalaa muuttaa vapaa-ajan asuntoja pysyviksi?
- » Löytyykö ylemmälle keskiluokalle järvenrantatontteja (tai edes järvinäkymällä)? -> veto- ja pitovoiman vahvistaminen

Koulutuspolku ja nuoret ovat pitovoiman kriittisin “ketju”

- » **Koulutuspolut** varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle ja korkeakouluihin nousee strategiseksi kilpailutekijäksi. Nuorten kiinnittyminen kaupunkiin (opiskelu–harjoittelu–työ) on heikko kohta.
- » Keskeisenä kehittämisen kohteena tulisi olla koulutuspolut -> **työelämäyhteydet.**

Saavutettavuus ja liikkuminen nousee sekä arjen että elinvoiman pullonkaulaksi

- » **Ulkoisen saavutettavuus ja arjen liikkuminen** kaupungin sisällä kouluaikojen ulkopuolella nousevat esiin tärkeänä tekijänä
- » Tämä kytkeytyy sekä **edunvalvontaan** että tarvitaan arjen uusia (tai uusvanhoja) **ratkaisuja**.

Tiloja ja toimintatapoja

- » **Tilat ja olosuhteet** (harrastukset, yhdistykset, seurat, nuorten, maahanmuuttajien, lapsiperheiden kohtaamiset) nousevat konkreettiseksi kehittämiskohteeksi
- » “**Kaupunki alustana**” -ajattelu: kaupunki kokoaa toimijat, tekee helpoksi, mahdollistaa (ei vain rahoita)

Erityisiä kysymyksiä

Kulttuuri, tapahtumat ja liikunta nähdään “kovana” strategisena tekijänä, ei pehmeänä lisänä

- » Kulttuuri, tapahtumat ja liikunta vaikuttavat elinvoimaan, mielikuvaan, yhteisöllisyyteen ja hyvinvointiin – ja niiden rooli halutaan näkyvämmäksi strategiaan.
- » Strategiaviestinä: kulttuuri, tapahtumat ja liikunta ovat keskeinen osa elinvoimaa. Mietittävä mitattavuus, roolitus ja toimenpiteet sen kehittämiseksi.

Eri tahojen keskeisiä viestejä

- » Konserniyhtiöt ovat tyytyväisiä strategiaan, mutta **omistajaohjauksen kirkastamisen tarve ja kokemus**, että kaupunkistrategia on paikoin “liian yleinen / laaja” yhtiöiden arkeen.
- » EU-/aluekehitysrahoituksen pelisääntömuutokset riskinä
- » Maahanmuuttajat: **kielimuuri + työllistymisen polut + tiedonsaanti + yhteisöihin kiinnittyminen** samassa paketissa (ja tarve matalan kynnyksen kohtaamisille)
- » **Nuorten syrjäytymisriski** ja tuki mielenterveydelle (nousi odotettua vähemmän esille)
- » Pidetään huolta kaikista, moniäänistä ja monipuolista kehittämistä.

Tulevaisuuspäivän kommenttien perusteella muokattu SWOT

Vahvuudet

- » **Saimaa ja vesistöinen luonto** arjen laadun, asumisen ja matkailun veturina (Saimaa, Puula, Kyyvesi). Tämä on **aidon erottuvuuden aihio**, kun oma kulma kirkastetaan.
- » **Monipaikkaisuus ja vapaa-ajan asuminen** vahvana keskittymänä: asiakasvirta, identiteetti ja palvelukysyntä (viipymän kasvattamisen potentiaali).
- » **Turvallinen, sujuva arki ja vastaanottavuus** (asenne + toimivuus) kilpailuetuna.
- » **Kulttuuri, tapahtumat, liikunta ja yhdistys-/talkookulttuuri**: matalan kynnyksen onnistumiset ja “wau-tekijät” (esim. tapahtumakonseptit).
- » **Osaamisympäristö**: Xamk, yliopistokeskus (ja LUT-yhteydet) + työelämälähtöinen soveltava TKI; lisäksi **ammattillinen koulutus** osaajapolkujen rakentajana.
- » **Kansainvälisyyden vahvistuminen** (kv-opiskelijat, Nato-alaesikunta) ja kotoutumisen tukirakenteiden aihio – parhaimmillaan pitovoiman ja työvoiman lähde.
- » **Kasvava investointi-ikkuna** (vihreä siirtymä, datakeskukset, puolustussektori) sekä paraneva yrityskulttuuri/halukkuus investoida.
- » **Lähiruoka ja koko ketju** (tuotanto–jalostus–brändi) tunnistettuna vahvuutena.

Heikkoudet

- » **Väestökehitys ja huoltosuhde:** väheneminen, ikärakenteen vinoutuminen, lasten määrän lasku.
- » **Hyvinvoinnin ja osallisuuden haasteet:** syrjäytymisriski, sairastavuus, toimeentulotuen tarve, nuorten pahoinvoinnin signaalit – ja nuorten kokemus “ettei pääse osaksi kaupunkia arjessa”.
- » **Pitovoimaosaamisen katkos:** opiskelu–harjoittelu–työ -ketju katkeaa, opiskelijat eivät kiinnity; “yliopiston puute” koetaan osin TKI-aukoksi (vaikka näkemykset jakautuvat).
- » **Työllisyyskehityksen ja yritysdynamiikan heikkous:** työttömyys/työllisyysaste, työpaikkojen väheneminen, mikroyritysvaltaisuus, aloittaneet–lopettaneet -suhde.
- » **Saavutettavuus ja liikkuminen:** ulkoiset yhteydet heikkenevät (raide/bussit) + arjen sisäinen liikkuminen (joukkoliikenne) ja keskustan **pyöräinfran puutteet**.
- » **Viestintä, markkinointi ja tiedon löydettävyys** (myös monikielisyys): tieto ei muutu osallistumiseksi; maine koetaan varovaiseksi/latteaksi.
- » **Päätöksenteon hitaus ja toimeenpanon poukkoilu** syö luottamusta (“juupastelu”).
- » **Tilat ja korjausvelka** (koulut, päiväkodit, kiinteistöt) sekä harrastus-/kohtaamistilojen toimivuus.
- » **Kustannuskokemuksen ristiriita** (verotus, arjen maksut): koettu kalleus verrokkeihin nähden, vaikka asuminen voi olla edullista.

Uhat

- » **Kiihtyvä väestökehityksen heikkeneminen** → palveluverkon ja talouden paineet.
- » **Saavutettavuuden lisäheikentyminen** (raide + bussit) → elinvoiman, opiskelijoiden ja matkailun kysyntäriski.
- » **Strategian jääminen paperiksi**: priorisointi, mittarit, resurssit, omistajuus ja konserniohjaus eivät kytkeydy toimeenpanoon.
- » **Lasten ja nuorten pahoinvoinnin syveneminen** ja eriarvoistuminen ("kahden kerroksen kehitys").
- » **Ilmapiiri- ja pitovoimariski**: sisäänpäin kääntyminen/negatiivisuus, rasismien ja yhdenvertaisuusongelmien vaikutus tulijoihin.
- » **Suurten työnantajien rakennemuutokset** ja investointien häviäminen kilpailussa.
- » **Osaajapula ja poistuma**: opiskelijat ja kv-työvoima lähtevät, kohtaanto ei parane.
- » **Monipaikkaisuuden rahoitusristiriita** (sote/pelastus/infrakustannukset vs. rahoitusmallit) sekä vapaa-ajan asumisen omistajuuden murros → vaikutukset palveluihin ja veropohjaan.
- » **EU-/aluekehitysrahoituksen pelisääntömuutokset** → kehittämiskyvyyden riski.
- » **Ilmastomuutoksen vaikutukset** luontoon, vesistöihin ja kulttuuriympäristöön.
- » **Yritysten jatkuvuusriski**: jatkajien puute ja työllisyyden heikkeneminen.

Mahdollisuudet

- » **Monipaikkaisuuden täysi hyödyntäminen:** viipymän kasvu, etätöön edellytykset, tietoliikenneyhteydet, käyttötarkoitussjoustot (loma-asunto → pysyvä), palvelujen ja asiainnin paketointi.
- » **Invest in -kärjet:** vihreä siirtymä, datakeskukset ja puolustussektori – ennakoiva kaavoitus ja sujuvat prosessit kilpailueduksi.
- » **Osaajapolut kuntoon:** opiskelu–harjoittelu–työ -ketju ja mentorointi (Xamk + toinen aste + yritykset), erityisesti niille ilman paikallisia verkostoja.
- » **Matkailu ja tapahtumat elinkeinoksi:** tuotteistus ja ympärivuotisuus (Satamalahti, veturitallit, Saimaa-ympäristö, tapahtumaklusterit).
- » **Luonto-, kulttuuri- ja pyörämatkailun kasvu:** reitit ja palvelukokonaisuudet (esim. Mikkeli–Anttola -yhteys, Astuvansalmi, satamat).
- » **Metsä–ruoka–vesi -kokonaisuus:** bio- ja kiertotalous, luontopohjaiset innovaatiot ja uudet elinkeinot + lähiruokabrändi.
- » **Ikäasumisen/“hyvän elämän” kaupunki:** ikäihmisten toimintakyvyn hyödyntäminen, uudet palvelumallit ja markkinaratkaisut.
- » **Kansainvälisyys käytännöksi:** myönteinen monikielisyys, sujuvat kotoutumis- ja työllistymispolut, verkostot (International House -tyyppinen).
- » **Kaupunki alustana:** pysyvät vuoropuhelun foorumit, kumppanuudet, yhteiskäyttöiset tilat/resurssit, yhteinen tilannekuva → nopeampi toimeenpano.
- » **Saavutettavuus kilpailueduksi:** sisäisen liikkumisen (arki) parantaminen ja eri kulkumuotojen kehittäminen “nopeina voittoina”.
- » **Viestintä ja markkinointi uudelle tasolle:** rohkeampi, erottuva ja kohderyhmäkielinen tekeminen – “moni asia on hyvin, mutta siitä ei tiedetä”.

Strategiakehikko

Strategian teemat

- 1) Elinvoima, yritykset ja investoinnit
- 2) Osaaminen, työllisyys ja pitovoima
- 3) Hyvinvoiva kuntalainen ja toimiva arki
- 4) Kestävä talous ja vaikuttavuus
- 5) Koko Mikkelin kehittäminen, paikat ja vetovoima
- 6) Yhteistyö, osallisuus, yhdenvertaisuus ja viestintä

1 – 3 sisällöllisiä teemoja?

4-6 läpileikkaavia teemoja?

Kommenttien mukaan muokattu kehikko

- 1) Hyvinvoiva kuntalainen ja toimiva arki
- 2) Koulutus, osaaminen, työllisyys ja pitovoima
- 3) Elinvoima, yritykset ja investoinnit
- 4) Kestävä talous ja vaikuttavuus
- 5) Koko Mikkelin kehittäminen, paikat ja vetovoima
- 6) Yhteistyö, osallisuus, yhdenvertaisuus ja viestintä

1 – 3 sisällöllisiä teemoja?

4-6 läpileikkaavia teemoja?

1) Hyvinvoiva kuntalainen ja toimiva arki

- » **Ydin:** arjen sujuvuus, palvelut, turvallisuus ja hyvinvointi (kaikille, eri elämäntilanteissa).
- » **Sisältöjä:** palveluverkko ja saavutettavuus, kulttuuri ja liikunta hyvinvoinnin tekijöinä, ikäystävällisyys, “arki toimii” - palvelulupaus, hyvinvoinnin mittarit (HYTE, lasten/nuorten indikaattorit).
- » **Henkilöstötoimi:** yhtenäinen palvelulupaus ja selkeät prosessit, jotka viestitään henkilöstölle ja juurrutetaan arkeen.

2) Koulutus, osaaminen, työllisyys ja pitovoima

- » **Ydin:** koulutus–harjoittelu–työ -ketju, osaajapolut ja pitovoima (nuoret, opiskelijat, kv-osaajat, alanvaihtajat).
- » **Sisältöjä:** Xamk/yliopistokeskus ja TKI-kytkentä, työllisyyspalvelujen palvelupolun alku ja vaikuttavuus, työnantajayhteistyö, kv-osaajat ja kotoutuminen.
- » **Seudullinen kytkentä:** osaamisen teemaan

3) Elinvoima, yritykset ja investoinnit

- » **Ydin:** investointien edellytykset ja kasvu, työpaikkojen luominen, kasvun tukeminen, yritysystävällinen toimintakulttuuri, luvitus/sijoittuminen, vihreä siirtymä
- » **Sisältöjä:** investoinnit ja työpaikat, “yhden luukun” malli, ennakoiva kaavoitus, tapahtumien ja matkailun ympärivuotisuus (linkittyy myös teemaan 5), resurssiviisaus
- » **Seudullinen kytkentä:** Vihreä siirtymä yhteinen kehittämisen teema
- » **Henkilöstötoimi:** toimialojen välinen yhteinen yritys- ja työnantajapalvelumalli, selkeät roolit ja systemaattinen yhteistyö.

4) Kestävä talous ja vaikuttavuus

- » **Ydin:** talouden tasapaino ja kestävyys (ei vain sopeutusta vaan myös uudistumista).
- » **Sisältöjä:** investointiohjelman priorisointi, kiinteistökanta, tiedolla johtaminen ja prosessit.
- » **Henkilöstötoimi:** talouden vaikutusten systemaattinen avaaminen henkilöstölle lisää ymmärrystä, ennakointia ja muutoskykyä.

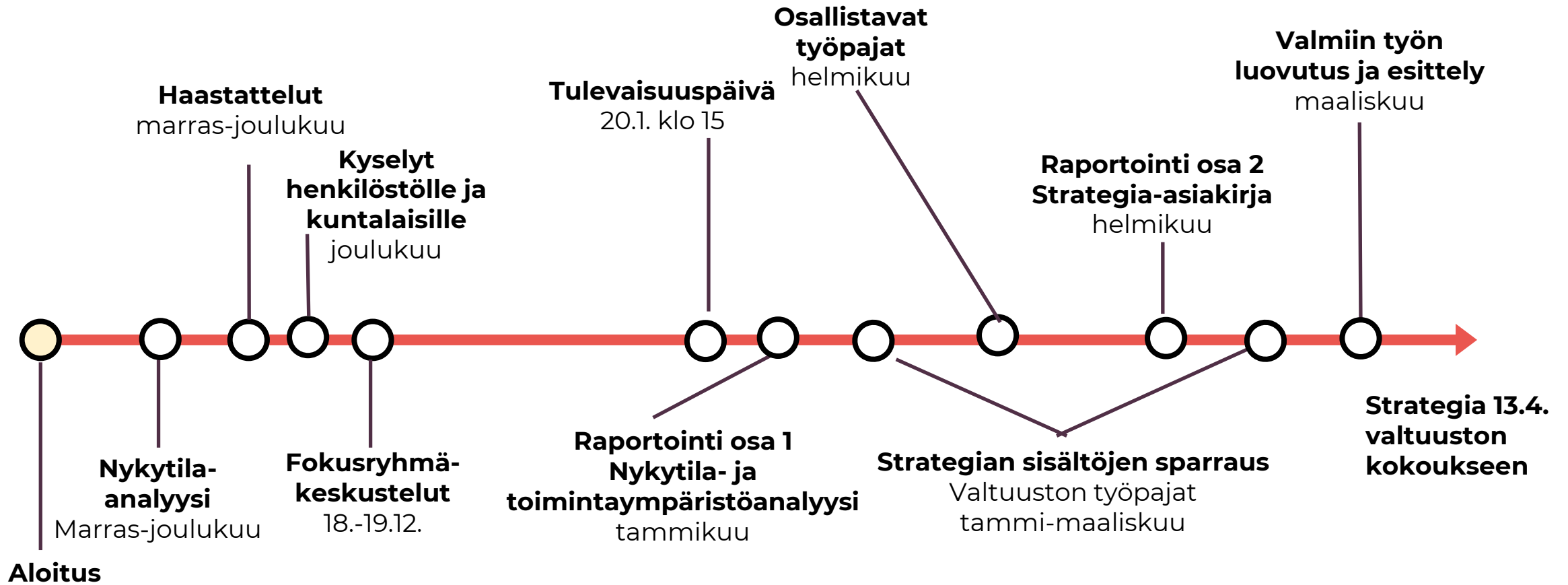
5) Koko Mikkelin kehittäminen - paikat ja vetovoima

- » **Ydin:** Mikkelin erityinen “Saimaan kaupunki” -etu ja monipaikkaisuus kasvun moottorina.
- » **Sisältöjä:** pitäjien kehittäminen (aluejohtokunnat) vapaa-ajan asuminen, palvelut ja saavutettavuus monipaikkaisille, matkailun ympärivuotistaminen, vetovoimakohteiden kehittäminen (satama- ja tapahtuma-alueet jne.), luonto ja ilmasto (kestävä kehitys)
- » **Seudullinen kytkentä:** kausiasuminen ja matkailu.

6) Yhteistyö, osallisuus, yhdenvertaisuus ja viestintä

- » **Ydin:** kaupunki alustana: asukkaat, järjestöt, oppilaitokset ja yritykset – sekä “turvallisemman tilan” ja yhdenvertaisuuden periaatteet näkyvästi.
- » **Sisältöjä:** aito yhteiskehittäminen, osallistumisen kanavat, järjestö- ja seuratuki, yhteiskäyttöiset tilat, kansainvälisyys ja kotoutuminen läpileikkaavana.
- » **Henkilöstötoimi:** sisäisen yhteistyön ja esihenkilötyön vahvistaminen. Yhteiset pelisäännöt ja parempi tiedonkulku tukevat palvelujen sujuvuutta.

Strategiaprosessin vaiheet

Valmistelevat kokoukset ja työn ohjaus koko prosessin ajan

Seuraa strategian valmistelua

- » Strategian valmistelua voi seurata osoitteessa <https://mikkeli.fi/tietoja-mikkelista/hyvinvointi-strategia-ja-talous/strategia/strategian-2026-2029-valmistelu/>

MDI

Part of FCG.

MDI.FI

/MDIFRIENDS

@MDIFRIENDS

ALUEKEHITTÄMISEN
KONSULTTITOIMISTO MDI